

Osuuskuntatoiminnan opinnollistaminen Ähtärin malliin

Osuuskunta KAMP/ Ähtärin Ahertajat

Osuuskuntatoiminnan yhteiset pelisäännöt

Sedun opiskelijoiden osuuskunta KAMP on perustettu vuodenvaihteessa 2010 - 2011. Ähtärin Ahertajat oli ensimmäinen aputoiminimi, joka aloitti toimintansa keväällä 2011. Tällä hetkellä aputoiminimiä on 8. Toimintaa on Ähtärin lisäksi Seinjoella, Kurikassa ja Jurvassa. Osuuskunnan toimialaan sisältyvät kaikki Sedun opintoalat sekä kaikki laillinen liiketoiminta.

Osuuskunta on tehnyt Koulutuskeskus Sedun kanssa kumppanuussopimuksen, sekä sopimuksen työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävästä koulutuksesta ja näytöistä. Osuuskunta on taloudellisesti ja eettisesti vastuussa toiminnastaan ja se on hankkinut tarvittavat lakisääteiset vakuutukset (TyEL, työttömyysvakuutus, tapaturmavakuutus) sekä vapaaehtoisen vastuuvakuutuksen.

Osuuskunta toimii Sedun oppimisympäristönä silloin, kun toimitaan työjärjestyksen mukaan. Muulloin toiminta on osuuskunnan liiketoimintaa.

Aputoiminimien toimenkuvat ja työtehtävät ovat niin erilaisia, että jokainen aputoiminimi sopii erikseen millaista korvausta tilojen ja laitteiden käytöstä maksetaan opintojen aikana tapahtuvasta toiminnasta. Toiminnan ollessa pienimuotoista vuokraa ei peritä.

Työjärjestyksen ulkopuolella tapahtuvasta toiminnasta osuuskunnan tulee maksaa laitteista ja tiloista vuokraa Sedun kustannusperusteiden mukaan.

Esimerkiksi Ähtärin Ahertajien toiminta on vilkasta ja toiminnassa käytetään paljon vettä, sähköä ja varastotilaa. On sovittu, että korvauksena maksetaan 10 % kaikesta verottomasta myynnistä. Lisäksi tilavuokria maksetaan silloin, kun tiloja käytetään oppituntien ulkopuolella.

Osuuskunnalla on väistämivelvollisuus. Sedun opetustoiminta on aina etusijalla tilojen ja koneidenkäytön osalta.

Aputoiminimet maksavat myös osuuskunnalle 10% verottomasta myynnistä yhteisiin kuluihin.

Pääsääntöisesti osuuskunta ostaa itse tarvitsemansa materiaalit ja raaka-aineet. Vähäisiä määriä voidaan ostaa Sedun varastosta.

Asiakastöistä saatu voitto voidaan maksaa opiskelijoille palkkana, tai sitä voi kerryttää yhteisesti isompaan pottiin ja käyttää esim. opintomatkoihin.

Jäsenyys ja opinnot

Osuuskunnan jäseneksi pääsevät ensisijaisesti Koulutuskeskus Sedun opiskelijat ja Etelä-Pohjanmaalla sijaitsevien työpajojen asiakkaat. Alle 18- vuotiaat voivat liittyä osuuskuntaan huoltajan kirjallisella suostumuksella. Osuuskunnan ja opiskelijan välille solmitaan puitetyösopimus.

Opiskelijat liittyvät osuuskunnan jäseniksi pääsääntöisesti ensimmäisen lukuvuoden keväällä. Heidän tulee hallita ammatilliset perusasiat, ennen kuin pääsevät mukaan toimintaan. Poikkeuksena opiskelijat, joilla on aiemmin suoritettuja opintoja ja heidän osaamisensa tunnistetaan. Jokaiseen opetuspisteeseen nimetään ohjaaja, joka auttaa opiskelijoita erilaisissa osuuskunnan käytännön asioiden hoitamisessa.

Osuuskuntaan liittyttyään opiskelijat tekevät oikeita asiakastöitä osana opintoja. Opiskelijoille annetaan vastuuta, mutta tukena ovat opettajat /ohjaajat.

Opiskelija pitää työaikaseurantaa, josta näkee millaisia töitä hän on tehnyt ja kuinka paljon. Lukujärjestyksen ulkopuolella tehdyistä töistä, opettajan on arvioitava kuinka paljon työt kerryttävät opintoja.

Työt joista opintoja ei kerry, opiskelijan on tehtävä omalla ajalla.

Opettajilta tarvitaan uudenlaista ajattelua ja kykyä nähdä opinnot kokonaisuuksina. Tarvitaan myös joustavuutta ja luovuutta yhdistää eri oppiaineita osuuskuntatyön projekteissa. Hyvän lopputuloksen saavuttamiseksi tiimityötä opettajien ja ohjaajien kesken on tehtävä paljon

Tehdystä asiakastyöstä maksetaan opiskelijalle pieni korvaus. Palkkio työstä motivoi opiskelijoita. Palkanlaskennan hoitaa tällä hetkellä KAMPin Seinäjoella toimivaan aputoiminimeen (Talousosuuskunta Tapkom) kuuluva opiskelija. Talousosuuskunta hoitaa myös kirjanpidon ja huolehtii verotukseen ja vakuutuksiin liittyvät asiat, sekä hoitaa aputoiminimien yhteiset maksuvelvoitteet

Kaikki ryhmän opiskelijat eivät aina halua liittyä osuuskuntaan. He tekevät kuitenkin opinnoissaan samoja asiakastöitä kuin osuuskuntaan kuuluvat opiskelijat, mutta eivät saa siitä palkkaa.

Osuuskunnan jäsenenä opiskelijat voivat olla vielä vuoden valmistumisensa jälkeen. Tämän vuoden aikana heillä on mahdollisuus työllistää itsensä osuuskunnan kautta. Halutessaan opiskelija voi erota osuuskunnasta milloin vain ilmoittamalla siitä hallitukselle. Opiskelija voidaan myös erottaa osuuskunnasta, mikäli hän ei noudata osuuskunnan sääntöjä.

Case Ähtäri

Ähtärissä toiminnassa on mukana noin 50 opiskelijaa joista aktiivisia toimijoita noin puolet. Osuuskuntalaiset ovat eri vuosikursseilta, opintojen eri vaiheissa olevia kodinhuoltaja- ja kokki- ja puualan opiskelijoita.

Opiskelijoiden tiedot, taidot ja valmiudet työn tekemiseen ovat erilaiset ja he tarvitsevat paljon ohjausta. Opetusta ja ohjausta tehdään tiimissä johon kuuluvat opettajat ja ammattiohjaajat.

Ähtäriin Ahertajien työtehtäviä:

Pesula- ja tekstiilienhuoltopalvelut, kotisiivoukset, majoitustilojen huolto, Tuomarniemen lomatuvan vuokraus, kahvilatoiminta (Sedu Koulutien toimipisteessä toimiva Cafe Elsa), tilausruokien ja leivonnaisten valmistaminen, pienimuotoinen pitopalvelu, tilaustarjoilut oppilaitoksen tiloissa sekä puutuotteiden valmistus ja korjaus.

Työvaiheet:

Koska Ähtäriin Ahertajat tarjoavat asiakkaille paljon erilaisia tuotteita ja palveluja, olemme päättäneet, että ammattiohjaajan tehtävä on ottaa asiakastyö vastaan. Näin pystytään paremmin kontrolloimaan tilaustöiden määrää ja asioiden koordinointi helpottuu. Ammattiohjaaja delegoi työn ryhmälle / opiskelijalle jonka opintoihin se parhaiten sopii. Tämän jälkeen opiskelija ottaa yhteyttä asiakkaaseen mahdollisten tarkentavien kysymysten merkeissä, tekee asiakastyön, luovuttaa sen asiakkaalle ja laskuttaa. Opiskelijan hoitaessa asiakastyön alusta loppuun saakka hän oppii kantamaan kokonaisvastuun työtehtävistä. Opiskelijoissa on paljon erityistukea tarvitsevia. Heidän työskennellessään opettajalla/ohjaajalla on suurempi rooli asiakaskontakteissa.

Opiskelijat ovat tehneet myös näyttöjä osuuskunnassa. Osa näytöstä on suoritettu oppilaitoksen tiloissa, jotkut oppilaitoksen ulkopuolella. Esimerkiksi vaatteiden ja tekstiilienhuollon näytössä asiakas tuo tekstiilit ja ne pestään ja jälkikäsitellään koulun pesulassa. Tilaus ja juhlapalvelujen näytössä asiakastilaus tulee osuuskunnalle ja työ tehdään asiakkaan tiloissa.

Osuuskuntaa on käytetty myös työssäoppimispaikkana. Etenkin erityistukea tarvitseville opiskelijoille tämä on hyvä ratkaisu, koska näin saadaan tarvittava tuki ohjaukseen. Tutussa ympäristössä tapahtuvissa asiakaskontakteissa kynnys kohdata asiakas on matala ja luonteva.

Atto-aineet osuuskunnassa

Attoaineiden yhdistämisessä osuuskuntatoimintaan olemme vasta alkumetreillä. Jonkin verran opiskelijat ovat laskeneet esim. myyntikatteita ja raaka-ainehintoja matematiikantunneilla. Tieto- ja viestintätekniikan tunneilla on tehty mainoksia ja käyntikortteja. Taide ja kulttuurin tunneilla on valmistettu erilaisia koristeita ja somisteita. Attojen integroimiseksi osaksi osuuskuntatoimintaa on lukemattomia mahdollisuuksia.

Osuuskuntatoiminnan edut:

Osuuskuntatoiminta antaa opiskelijalle hyvän mahdollisuuden tutustua työelämään ja yrittäjyyteen. Hän kohtaa erilaisia asiakkaita ja pääsee toimimaan erilaisissa työympäristöissä. Tämä antaa valmiuksia tehdä töitä erilaisissa työryhmissä.

Asiakaspalvelussa toimiminen kehittää sosiaalisia ja vuorovaikutustaitoja. Erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille osuuskunta on hyvä oppimisympäristö, jossa voi harjoitella työelämän vaatimia taitoja. Toistuvat työt takaavat tarpeeksi harjoituskertoja asioiden omaksumiseen ja uusiin tehtäviin on helpompi lähteä tutun ohjaajan kanssa.

Miten perustutkinnon opintoja voidaan yhdistää Osuuskunta toimintaan.

Kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinto

Kotityöpalvelujen koulutusohjelma Kodinhuoltaja

Kaikille pakollisista opinnoista

Ateria- ja kahvituspalvelut 15 ov

2 – 4 ov

Ylläpitosiivous 15 ov

2 – 4 ov

Kotiyöpalvelujen koulutusohjelma

Asiakkaiden avustaminen 10 ov

Kodin perussiivous ja tekstiilienhuotopalvelut 10 ov

3 – 6 ov

Kotiruokapalvelut 10ov

2 – 4 ov

Kaikille valinnaiset tutkinnon osat 30 ov

Vaatteiden ja tekstiilienhuolto 10 ov

6 - 8 ov

Yrittäjyyttä opiskeluun 10 ov

Bed & Breakfast- palvelut 5 ov

3 ov

Yrittäjyyden Oma Polku opinnot 28 – 38 (5 ov läpäisynä)

Ammattitaitoa täydentävät tutkinnon osat

Yritystoiminta 1 – 4 ov

Opetuksessa voidaan hyödyntää todellisenä harjoituskohteena osuuskuntaa

Attointegraatiota voidaan toteuttaa mm. matematiikan, äidinkielen, tieto- ja viestintätekniikan, yhteiskunta- , yritys- ja työelämä tiedon sekä taide ja kulttuurin opinnoissa.

Vapaasti valittavat opinnot

Osuuskunnassa toimiminen 1 – 10 ov

Kotisivut:

www.ahtarinahertajat.suntuubi.com

Facebookissa olemme myös:

Osuuskunta-KAMP, Ähtärin Ahertajat